

VIII. ÉVFOLYAM.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

1914. 20. szám.

Budapest, május 17.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja
a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv
szerkesztő bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre — — 12 korona

Félévre — — — 6 korona

Negyedévre — — 3 korona

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

Az altiszt szolgálata.

(A csendőr-altiszt szolgálata és magánélete, című műből.)

Irta: Preszly Lóránd csendőrfőhadnagy.

Vezénylés az altiszt tanfolyamba.

Minden csendőr lelkében élni kell azon nemes törekvésnek, hogy előbbre jusson s ne csak a szolgálati éveit gyűjtse, hanem altisztté képeztetvén, azok soraiba küzdje fel magát, kikre magasabb hivatás vár testületünknel, a kiknek szolgálati körük is szélesebb munkateret nyit, a becsvágyat jobban kielégíti és személyének a társadalmi életben is nagyobb tekintélyt szerez.

A ki életpályának választja a csendőrpályát, az bizonyára nem áll meg a féluton s már jövőjének biztosítása érdekében is törekszik magasabb kiképzetésre, a jobb anyagi javadalmazással bíró és tekintélyre is nagyobb altiszt állás elnyerése iránt.

Emberi természetünk sajátos vonása különben ez, a mely arra ösztönöz bennünket, hogy törekedjünk minél jobb, előnyösebb és biztosabb megélhetés után.

Hogy a csendőr-altiszt pályája ma azok számára, kikből az altisztikar kiegészítve van — tehát a néposztályból kikerültekre nézve — fényes megélhetést nyújt, azt bővebben fejtegetni szükségtelennek tartom. Akkor, a mikor körülbelül egy 15—20 év óta szolgáló csendőr-altiszt járásörmesteri rangfokozatba, a rangosztályba nem sorolt katonabavidiások osztályába jutva, mint alapfizetést évi 1680 koronát kap, ehhez számítva az évi 500 kor. szolgálati pótdíjats a havonta legkevesebb 10 koronát kitevő étkezési pótlékot, továbbá a szabad — és rendszerint kényelmes és szép — lakást, összjövedelme tehát évente körülbelül 2300 koronára megy fel, még alig 40—45 éves korára nem nagy megterheléssel, nagyon tisztességes és sok más hasonló polgári, de katonai állásu egyén által irigyelt pozíciót szerez a maga és övéi számára. Katonai szolgálati idejét a csendőr szolgálati idejéhez adva pl. 25 évi szolgálati idő után 2057 kor. nyugdíjat, elhalálozása esetén özvegye 1200 kor. nyugdíjat kap. Van-e, a ki ezt kicsinyelbetné? Megvan a szép hatásköre, tisztességes társadalmi független állása; egyáltalán nem terhes, hanem ellenkezőleg kényelmesebb és könnyebb szolgálata.

Már pedig ez volna a végcél, a mely után minden csendőrnek és minden altisztnek törekednie kellene! A lehető legjobb állás, a melyet minden csendőr és altiszt elérhet, ha szorgalma ügybuzgalma és megbízhatósága által rátermettségének adja bizonyosságát.

A csendőrök abbéli törekvését, hogy altisztek lehessenek, — a rátermettségen kívül — gátló akadály a *altiszt tanfolyam*, mely a tulajdonképeni alapot teremti meg ehhez. Ennek sikeres elvégzése és az altiszt vizsga sikeres letétele az első lépés a csendőr-altisztté leendő kinvezésre.

Az altisztekké kinvezett csendőrök jövő életének lefolyása azután mindig azon múlik, hogy mennyire képesek megfelelni az új alkalmazásukkal járó munkakörnek és hogy mennyire tudnak a csendőr-altiszt szolgálatához alkalmazkodni.

A kik a kellő tevékenységet kifejezni tudják az új munkakörükben, a kik az altiszt tanfolyamban nyert szak- és általános ismereteket a gyakorlati életben helyesen tudják érvényesíteni, azok az altiszt pályájukon a legmagasabb lépcsőig minden akadály nélkül eljuthatnak.

A csendőr-altiszt a maga boldogulását elsősorban önmaga alapítja meg, valamint önmaga ássa meg boldogulásának is a sírját. A siker vagy balsiker egyedül és kizárólag önnönmagától függ.

*

Sajátságos szolgálati rendeltetésünk és szolgálati viszonyaink teszik szükségessé, hogy mielőtt a testületünkbe lépett próbcsendőrök megkezdénék gyakorlati szolgálatukat, elméleti kiképzésben részesüljenek és hogy annak révén jussanak tudatába ama sokoldalú ismereteknek, melyeket egy csendőrtől hivatása megkövetel.

Itt nyújtatik számára alkalom és mód arra, hogy a csendőrségi utasításokat és szabályokat, továbbá a büntető rendelkezéseket, végül azon katonai alapismereteket tanulja meg a legpontosabban ismerni, a kiképzés fokozatos előhaladása mellett azokat a legkisebb részletekig magáévá tenni, melyek ismerete és tudása nélkül egy csendőr el sem képzelhető. A próbcsendőr tanfolyamokban ismerkedik meg a próbcsendőr a csendőr-szolgálat elemi- és alapismereteivel, itt jön reá

Hegedűt, harmonikát, tárogatót, és a többi hangszereket általánosan elismert legjobb gyártm. szállít.

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYÁRA

STOWASSER J.

os. és kir. udvari és hadsereg szállító, a Rákóczi-Tárogató feltalálója, Budapest, II., Lánchíd-utca 5. — Gyára: Öntőháza utca 3. — Régi hangszerek javítása, vétele és becsorélása. — Árjegyzék minden hangszerről külön küldetik.

a csendőr-szolgálat fontosságára, itt ébred tudatára magasztos hivatásának is.

Megismerkedve a büntetőtörvények és szabályok rendelkezéseivel, látja az emberek bűnözésének beláthatatlan tág mezejét. Ugyanakkor büszke önértéktől és becsüvagyától duzzad férfikebele, hogy a próbacsendőr-tanfolyam sikeres elvégzése után ő is egyik eszelekvő tagja lesz testületünknek, melynek nem csak az a rendeltetése, hogy a bűnbeesett embert átadja az igazságszolgáltatásnak, hanem a megelőző szolgálattal éppen egyik magasztos hivatása a gyarló embert a bűnbejutástól megmenteni. A tanfolyam végzése alatt jön tudatára annak, hogy akkor, a mikor az emberek java? része nem tiszteli az állam és a társadalom fennállására hozott törvényeket, melyek nélkül pedig ez élet- és vagyonbiztonság nem állana meg, az erősebb a gyengét elnyomná, az élet örömeit nem becsületes szorgalommal, munkával és igyekezettel, hanem erőszakkal tenné magáévá, szüksége van az államnak egy a saját és polgárai oltalmára rendelt csendőrtestületre, a mely hivatva van megvédeni legszebb és legnemesebb jogait. Lépésről-lépésre haladva megismerkedik azután azon katonai és emberi erényekkel, melyek egy csendőrtől megköveteltetnek, de megismerkedik azon erkölcsi hibákkal is, melyeket minden csendőrnek kerülnie kell. A gyakorlati tudással és tapasztalatokkal bőven rendelkező oktatók előadásaiából tanulja meg az utasítások és szabályzataink helyes értelmezését s ezúton erősödik meg ismereteiben. A tanfolyamban szokja meg azt — a csapatokétól megkülönböztetett — nagyobb fokú engedelmességet és szigorú fegyelmet, a mely testületünk fölülve őrzötti fegyelmességének képezi az alapját. Kiképzése folyamán ismerkedik meg fegyvereivel is, a melynek épségben és tisztán való megvédelmzése és megtartása a csendőr legszentebb kötelessége s a melylyel össze kell fogni a becsületének is. A tanfolyam adja meg a módot és alkalmat arra, hogy a próbacsendőr tisztába kerüljön az öntevékenység, az önképzés fogalmával és szükségességével s hogy magába nevelje a legszebb férfiúi és katonai erényeket.

A próbacsendőrtanfolyam sikeres befejezése után kerül ki a próbacsendőr az őrsőkre. Itt válik el azután használhatósága és értékesége. Itt érvényesíti tudását, a melyet a próba-csendőr tanfolyamban szedett magába.

Ha azokat az ismereteket és azt a tudást, a melyeket a tanfolyamban léte alatti tett magáévá, a gyakorlati életben a szolgálat terén helyesen tudja érvényesíteni, ha továbbképzésén szorgalommal és kitartással fáradozik, ha teljes megbízhatóságának adja tanujelét, előljárói készségről támogatják abbéli törekvésében, hogy idővel az altiszti tanfolyamba rendeltessék.

Az altiszti-tanfolyam.

Tudvalevő, hogy minden állam vagy társadalmi intézmény értéke első sorban a benne közreműködő személyek egyéni hasznavehetőségétől függ. Így van ez a testületünknel is, melynek összértéke jelentékenyen függ az altiszti minőségétől és használhatóságától.

Ennek alapját az altiszti-tanfolyam adja meg. Az altiszti tanfolyam célja nem más, mint az összes csendőrszolgálatra vonatkozó törvények, utasítások, rendeletek és szabályokra megtanítani az altiszti jelölteket, a mellett a katonai gyakorlati szabályok és egyéb csendőrszolgálati vonatkozású katonai szakismeretek megismeretése mellett odabátni, hogy az altiszti-tanfolyamból kikerülő jelöltek hazafias érzelmű, kifogástalan jellemű, hivatásuk iránt lelkesedéssel telt csendőr-altisztek legyenek.

Az altiszti tanfolyamban nagy gond fordítatik arra, hogy a kiképzés gyakorlati jellegű, gyakorlatias irányú legyen, vagyis, hogy a tanfolyamot végzett altisztek nemcsak elméleti tudással és elméleti ismeretekkel rendelkeznek, hanem azokat a csendőr-szolgálatában helyesen érvényesíteni is tudják.

Ezen kívül tekintetbe van véve az is, hogy a csendőr-altisztek társadalmi műveltsége is fokoztassék, tehát az altiszti mindenkor és minden tekintetben rendelkezék megfelelő általános és társadalmi neveltséggel. A szorosán vett csendőri és katonai szaktárgyakon kívül tehát előadatok bizonyos közműveltségi tárgyak is.

Az az idő, melyet az altiszti jelöltek a tanfolyamban töltenek, korántsem elég annak óriási anyagának teljes megemésztésére, de igenis biztos alapot nyújt a továbbképzésre és utat, irányt mutat arra, hogy miként felelhet meg egy csendőr-altiszt a napról-napra fokozódó állás és hivatás kötelemeinek.

Az altiszti-tanfolyam van hivatva arra is, hogy hallgatóit, — kik parancsnoki tisztre lesznek kiválogatva — megtanítsa az önjellemképzésre és az erkölcsös élet megszerzésére, továbbá megjelölje azokat a módokat is, melyek alkalmasak az alárendelt erkölcsi és társadalmi neveltségének mélyítésére és az előljárói jogok és kötelességek helyes gyakorlására és elsajátítására.

Az altiszti-tanfolyam hallgatói számára azon tanácsot adhatom, hogy komoly és fáradhatatlan buzgalommal szenteljék minden idejüket arra, hogy magukat minél alaposabban előkészítsék jövőre néző hivatásukra. Önuralommal, következetességgel, teljes erővel feküdjenek neki a tanulásnak és a komoly öntevékenységeknek.

Az előadó-oktatók előadásait, magyarázatait, fejtegetéseit kísérik teljes figyelemmel s — a lehetőség szerint —

Ha fáj a feje

ne tétovázzék, hanem használjon azonnal

Beretvás-pastillát

mely 10 perc alatt a legmakacsabb migránt és fejfájást elműlasztja. — Ár K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispessten. Orvosok által ajánlva. Három dobozról ingy. postai szállítás.

készítsenek maguknak azokból jegyzeteket, melyeknek később — évek múlva is — jó hasznát fogják venni.

Ha valami tekintetben kételyeik vannak, oktatóikhoz forduljanak (tanácsért és felvilágosításért, mert hiszen az altiszti-tanfolyamoknak nem kevésbé fontos célja az is, hogy az oktató és hallgató közötti közvetlen érintkezésnél biztosítsák azon eredményt, hogy minden egyes hallgató a felvett és elvégzett anyaggal teljesen tisztában legyen.

A próbacsendőr-tanfolyamban megtanult tananyag ismétlésénél tapasztalhatja minden hallgató, hogy értelme és felfogása pár évi csendőrségi szolgálata alatt is mennyire tisztult. Másként értett meg egy szabályt próbacsendőr korában és másként értelmez altiszti-tanfolyam hallgató korában; miért, mert ismeretköre lényegesen tágult, a tapasztalat megszilárdította, tudása is tökéletessé vált.

Az altiszti-tanfolyam eredményes elvégzése — dacára a jelentékeny anyagának — mégsem olyan nehéz, hogy attól meg kellene ijedni, s ha valakit a nagy anyagtól való félelem tart vissza, az inkább bátortalan és kényelemszerető, a mi pedig nem katonás vonás.

Fogjon tehát minden csendőr eréllyel és kitartással a cél eléréséhez. Az eredmény nem fog elmaradni.

Az altiszti-tanfolyam sikeres elvégzése.

Az altiszti-tanfolyamok befejeztét vizsga jelzi, melyen az összes hallgatók — a vizsgáló-bizottság előtt — előhaladásuk, szorgalmuk és tudásuk tekintetében vonatnak egyenkint megvizsgálás alá. Ennek eredménye gyanánt kapják meg altisztekké való kineveztetésüket és rangszámukat is. Tudvalevő, hogy minél szorgalmasabb volt valamelyik és minél jobb eredményt mutatott fel, annál kisebb rangszámot kap, a mi azt jelenti, hogy előbb jut önállósághoz és magasabb rendfokozatu kinevezéshez, ez pedig néha 2—3 évi időnyereséget is előidézhet.

Nemcsak a szolgálat érdekében áll, de minden egyes saját érdekében is kívánatos, hogy az altiszti tanfolyam minél sikeresebben végeztessék el minden egyes hallgató által.

Altisztjeink kizárólag olyan clemekből, kerülnek ki kik katonai szolgálatuk megkezdésekor éppen hogy írni és olvasni tudtak. Kézenfekvő tehát, hogy oktatóvá és vezetővé való kiképzésük csak nagy fáradtságot és kitartást igénylő munkával érhető el.

Ha pedig egy csendőr életpályájának választja a csendőraltiszti állást, úgy tegyen meg minden lehető, hogy arra magát minél jobban előkészítse és jövőjét minél szilárdabb alapokra fektesse.

Az altiszti tanfolyam eredményes elvégzésével új munkamező áll az ifjú altiszt előtt fontosabb hivatalkörrel és szélesebb határvonalakkal a buzgó munkálkodásra.

Bevonulás az Őrsre.

Az altiszti vizsga letétele után minden egyes altiszt — már előzetesen — őrsökre osztatik be és ennél súlyt belyeznek a felsőbb előljáró parancsnokok arra, hogy minden egyes olyan őrsre helyeztessék, mely az ő egyéniségének és a szolgálati érdekeknek a legmegfelelőbb.

Vizsga, a szükséges dolgok elintézése és lejelentkezés után minden altiszt új állomáshelyére vonul be. Azon kell lenni, hogy bevonulás tekintetében késedelem ne következzen be, azért már előzetesen kell utána nézni a vasúti stb. közlekedésnek és a legalkalmasabb szállítóeszközt venni igénybe. Az utat — mint egyesek szokták — magánokokból megszakítani közbeeső állomásokon ilyen célokból vesztegetni, már nem helyes és felette alkalmas egy fiatal altiszt hátrányos megítélésére.

Az állomásra érkezés előtt már szedje magát rendbe az altiszt, nehogy a vasúti kocsiból, hajóból stb. való kiszálláskor szabályellenesen legyen öltözve vagy felszerelve. Megérkezésekor érdeklődjek a vele egyidőben feladott és elindított személypodgyásza megérkezése iránt is. Ha megérkezett, váltsa ki és bizza valamelyik vasúti alkalmazott gondjaira s ha az nem érkezett volna meg, azonnal induljon be a laktanyába. Bérkocsin való utaztatást — ha csak különösebb ok ezt szükségessé nem teszi — nyegleségnek és úrhatnámságnak tartok.

A laktanyába érkezés után érdeklődjek őrsparancsnoka holléte iránt s nála szabatosan jelentse *bevonulását*:

„Őrmester úr! Kovács Pál cts. őrmester alázasatosan jelentem az altiszti tanfolyamból való bevonulásomat.”

Ha őrsparancsnoka kérdéseket intézett hozzá, azokra lehető röviden feleljen és magánéletére vonatkozó vagy valamely egyéb óhajának előhozásától őrizkedjék.

Jelentkezés és elbocsátás után leszerel, a kijelölt ágyat és ruhaszékrenyt — minden észrevétel nélkül — elfoglalja és új alárendelkeivel és az őrsön alkalmazott személyzettel szerény formában megismerteti magát. Nem kell megfélemlkezni arról, hogy a henczegő fellépés, kihívó modor felette alkalmas a személye iránti bizalmatlanság felkeltésére.

Hogy az őrsön mielőbb rendbe jöhessen, magát, ruházatát rendbe hozhassa, érdeklődjek podgyásza megérkezése és beszállítása iránt is.

A következő napon teljes diszben jelentse parancsnoka előtt a *szolgálata megkezdését*.

Ezen eljárást csak azon esetben mellőzze, ha ez alól előljárója által minden kételyt kizáró módon felmentett. Ha tiszt állomásra osztatott be, ott e tekintetben a helyi szokások az irányadók.

Ettől a pillanattól kezd meg az ifjú II-od altiszt

BUTOR

kézpóztári v. részletfizetésre legjutányosabb áron
EHRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÚT 8. SZ.
 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 88—59.

BUTOR

altiszti szolgálatát. E pillanattól kezdve óvakodjék és tartózkodjék minden olyantól, a mi már az első időkben kedvezőtlenül alakíthatná felőle előljárói vagy alárendeltjei véleményét. Előljáróival a legteljesebb tisztelettel, alázatossággal és fegyelmezettséggel viseltessék, alárendeltjeiben pedig igyekezzék megszerezni maga iránt a bizalmat és felkelteni azok ragaszkodását. (Folyt. köv.)

Néhány szó a csendőrlegénység nősüléséhez.

Irta: Argus.

(Vége.)

A csendőr ezt nem teheti. Hivatásából folyólag egy-egy hosszadalmasabb nyomozás, vezénylés stb. napokig, sokszor hetekig távol tartja a családjától, hosszú ideig feléjük se nézhet; de ha ilyen okok nem volnának is, maga a rendes körülmények között teljesített szolgálat és kötelezettsége is olyan természetű, hogy családjától távol tartja, egész napra leköti, a mi egy beteges feleség mellett anyagi és a gyermeknevelés elhanyagolását tekintve, erkölcsi károsodását is előidézi.

Már pedig ilyen körülmények között igen ritka csendőr vagy altiszt az, a ki életkedvét megtartva s minden családi gondot félretéve, ambícióval és a követelményeknek minden tekintetben megfelelően teljesíti a szolgálatát. Pedig hát a katona és a csendőr majdnem mindig abban a helyzetben van, hogy a saját érdekeit alá kell rendelni a szolgálat érdekeinek, ez utóbbit kell elsőnek tekintenie és csak ha ez megengedi, akkor láthat családi és magándolgai után.

Mínt hogy pedig a csendőr életerős, egészséges ember kell hogy legyen, és az is, mert másként nem bírná teljesíteni általánosan elismert terhes szolgálatát: méltán elvárható tőle, hogy nemcsak a saját, hanem a szolgálat érdekeit is szem előtt tartva, úgy választja meg a feleségét, hogy — legalább előreláthatólag — a fentebb ismertetett kellemetlenségeknek kitéve ne legyen és se magának, se a szolgálatnak ebbeli felületességével kárt ne okozzon s főként kerülje azt, hogy terhelt családból vegyen feleséget, mert ezzel már nemcsak saját életét keseríti meg, hanem az esetleg születendő gyermekeit is megméltelyezi.

Közleményem előbbi részében megjegyeztem, hogy a nősülendő jövedelméből való megélhetést illetőleg az őrsvezető ez. őrmestert látom olyan anyagi helyzetben levőnek, a ki a nősülésre már ez alapon is komolyan gondolhat.

Felsőbbségünk ugyan az általános óhajnak engedve, és a fentebb említett többszörös érdekeket is figyelembe véve, valamint a legénységnek a testületben való huzamosabb maradását is elősegítendő, a nős létszámnak 10%-ról 20-ra való felemelése mellett, megengedte a nősülést a fiatalabb illetőleg alacsonyabb rendfokozatú

altiszteknek és a hat éven túl szolgáló csendőröknek is, sőt annak idején, a legénységi létszámban felmerült nagyobb hiány mielőbbi pótlását elősegítendő, a testületen kívül nősült volt csendőrök felvételéhez is hozzájárult.

Ez alapon ma már igen sok nős csendőr van a testületben s köztük igen sokan olyanok, a kiket a becsület nem ösztönöz arra, hogy önképzésük állandó és fokozatos fejlesztése mellett, valamikor csendőraltisztok is legyenek, hanem megmaradnak csendőrnek.

Mínt hogy pedig általános szokás szerint minden szülő, a kinek eladó leánya van, rendesen arra törekszik, hogy minél jobb állású, jobb javadalmazású és a jövőt illetőleg is jobb kilátásokkal bíró férfihoz adja azt feleségül, csak rendes következménye a dolognak, hogy a csendőri rendfokozatban levő legénység, kevés kivétellel, anyagiakban szerényebb ellátású nőt kap feleségül, mint a magasabb rendfokozatánál fogva nagyobb jövedelmű és jobb jövőre is számítható altiszt.

Mínt hogy továbbá a mi sajátlagos felfogásunk szerint a csendőr felesége nem mehet másnak napszámmra dolgozni, mint a községi rendőré, hivatalszolgáé és más hasonló állású egyéneké s így ha vagyont nem hozott a házhoz, vagy hasznothajtó különös foglalkozása nincs, csupán a férje csendőri fizetésére van utalva, elképzelhető, hogy mily szegénységben kell élniök, különösen akkor, ha a család is szaporodik.

A szegénység pedig, mint általában tudjuk, ellensége a szerelemnek és megöli a boldogságnak. Szítja az elégedetlenséget, zavarja a házastársak békéjét, napi-rendre hozza a veszekedést s végül a teljes elhidegülést.

Mindezek a család belügyei ugyan, s másoknak, különösen idegeneknek semmi heleszólásuk nincs. A csendőrnél azonban nemcsak a társadalmi életére, hanem a szolgálatára is kiható számottevő események.

Mert akárhogy is igyekeznék simitgatni, szépíteni a dolgot, be kell ismernünk, hogy egy férj, egy családapa, a kit a megélhetés nehéz gondja nyom; a ki éhező, nyomorgó családot, s a szegénység miatt elégedetlenkedő, veszekedő, házsártos feleséget hagy otthon, vagy talál hazatértekor, sohase teljesítheti oly lelki nyugalommal, oly ambícióval és odaadással a szolgálatát, mint azok, a kiknek anyagi helyzetük, ha szerényen is, de tisztességes megélhetést biztosít.

Igy tehát csakis hátrányos következményekkel jár az ilyen nyomorgó családi élet a testület tekintélyére is.

Az a nős csendőr vagy altiszt, a ki mindenütt hitelből vásárol, mindenkitől kölcsönt kér s ráadásul mindenki-nek adós marad, nemcsak a saját tekintélyét veszti el, hanem csorbítja a testületét is. És, ha akadnak is a társadalomban olyanok, a kik szánakozásból segítenek rajtuk, kitartanak mellettük, a nagy többség — részben

Valódi tajtékipipák, szipkák

valamint az összes dohányzó-csukdörök leg-
jobb minőségben és legolcsóbban kaphatók

SCHWARTZ FÜLÖP UTÓDÁNÁL,

Szegeden, Kárász-utca 6. — Alapítva 1866-ban.

Csendőrség részére előnyös részletfizetési
kedvezmény! Kíváratra képes árjegyzékkel
valamint őrsöknek választékkal szolgál.

Báró Fejérváry Géza temetése Bécsben. — 1. Báró Hazai honvédelmi miniszter a tábornoki karral a temetésen. — 2. A gyász-lovag a menet élén. — Frigyes főherceggel, a katonai csapatok parancsnokával. — 4. A trónörökös és a főhercegek.

jogosan, részben jogtalanul — lenézi, leszólja, kiközösíti őket.

Ez okból kétszerezesen kötelező a nőülni szándékozó csendőrré, hogy a fentebb ismertetett követelményeket szem előtt tartsa, mert míg az a községi rendőr, hivatalosolga s más hasonló állású egyén nőülése előtt is szegénysorsban élt és a sorsának megfelelő ellátásban részesülvén, nem szokatlan előtte a szegénységgel járó nélkülözés és nyomorúság, addig a csendőr a közgazdálkodással járó bő és izletes élelmezés, gondtalan életmód mellett — mondhatni — uri élethez szokott, s bizony a nőtlen korában való 6—8 évi uri életmód után igen nehezen szokja meg, vagy talán meg se tudja szokni a nélkülözésekkel járó szegényes életmódot.

Már pedig, ha szegény s emellett takarékoskodni és kellő beosztással élni sem tudó nőt vesz feleségül, s ő maga sem igyekszik azon, hogy altiszti állásra felküzdje magát, legtöbb esetben csakis nélkülözés és nyomor vár rá s holdog családi otthonra nem is számíthat.

Olvashatunk ugyan eleget türelmes, békesáhszorető, éjt, napot egygyé tevő, szorgalmas, gondos, munkás nőkről, a kik minden idejüket a családnak szentelik, mosnak, varrnak, házuk táját, gyermekeiket rendben, tisztán tartják; békésen türik a szegénységet, sőt anyagi jóságukkal elfojtják a férj szívében is az elégedetlenség csíráját; csitítják, türelmre, reménykedésre intik a sors ellen zúgolódó családapát, de — sajnos — ezek a nők már mind meghaltak, vagy a mi még igazabb lehet, csak a mesékben éltek s a való életben igen kevéssel találkozunk közülök.

Mindezeket tekintetbe véve, sohasem ajánlanám és nem is ajánlottam egyetlen csendőri rendfokozathoz levő egyénnek sem a nőülésre való törekvést addig, míg altisztté fel nem küzdötte magát, sőt akkor is csak úgy, ha előbb is takarékos életet élt, egy kevés tőkét gyűjtött s ha legalább is arra van kilátása, hogy az a nő is hoz valamit a konyhára, a kit feleségül venni szándékozott.

Mert csak így tudhat nyugodtan élni s így tudhatja magát teljes odaadással szentelni a mi fontos és fölötőbb nehéz szolgálatunknak. S csak ily körülmények mellett lehet kilátása arra, hogy tisztességes, nyugodt, biztos megélhetést biztosíthat a családjának s holdog házaséletet magának.

Ez pedig, azt hiszem, egyformán óhajtása mindnyájunknak.

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

Rovarevő növények.

Felvilágosodott korunk a csolákbao való hitet már rég elvesztette s azok felett a fölény gúnyos mosolyával tér napirendre. Pedig a természet, főleg a növényvilág fölös számban szolgál oly tüneményekkel, melyek a csodával határosak s bámulattal töltik el kutatójukat.

Vagy nem csoda-e az, hogy a parányi mag önmagában rejlő ismeretlen erőnél fogva óriási fává növekszik? Hogy a szikla hasadékában megfogamzott magból eredő növény szára több száz lóerőnyi feszítőerőt fejt ki, s az óriási kohézióval összetartó sziklát megrepeszti és a mélységbe dönti? Hogy a növényt, mint minden más szerves lényt, életműködései kifejtésében a minden let alapját képező két ösztön, az *önfentartás* és *fajfentartás* ösztöne vezeti? Hogy e két ösztön szolgálatában csaknem tudatos csalelvőképességre valló életfunkciókat végez, így az egyed érdekében valóóságos élet-halál harcokat folytat minden más növény ellen (mert a természetben állítólag tapasztalható idillikus béke mese), míg a faj fentartására és terjesztésére irányuló működésében az erre hivatott szervek tökéletes berendezése folytán céljai öntudatlan, de szorgalmas szolgálívá tudja tenni a légáramlatot, a rovarokat, a gerincezes állatokat, sőt magát az embert?

Hogy ez így van, abban igazat fog nekem adni mindenki, a ki vala a megfigyelte, hogy a szellő s a rovarok miképp végzik a virágok himporának szélhordása által a megtermékenyítés munkáját, s ugyancsak a szellő mily buzgalommal működik közre a növénymagvak menél nagyobb területre való szélhordásában, midőn a növényegyedről letépi s magával ragadja pl. a kompoziták pappuszos, vagy a szilfa és kőrisfa szárnyeszerű hártáival ellátott gyümölcsét, míg a gyapjas állatok, vagy ruháján az ember öntudatlanul is más termőhelyre viszi a bogács, vagy az úgynevezett *koldustetű* ragadós magvát.

Vagy, hogy a csodás tünetek felsorolását folytassuk, nem csoda-e az is, hogy pl. az *Erodium cicutarium* begyes, árhoz hasonló magva csavarszerű hosszú függelékkel bír, mely, ha nedvesség éri, körben kezd forogni s a forgást mindaddig folytatja, míg a begyes mag a termőföldbe nem fúródott, mikor is a függelék — mint most már czéltalan és feladatát befejezett szerv — elhal és lehull? Vagy hogy az árvalányhaj hasonlóan hegyes magvát a kócsagtollszerű függelék segítségével a szél furja be szintén körszerű forgatással a termőföldbe? Vagy végül nem csoda-e az, hogy vannak növények, melyek erre rendelt s alább ismertetendő szerveik különfélesége szerint különböző módon megragadják a rájuk szállt rovarokat, s azokat megölvén, lágyrészeit a gerincezes állatok gyomrában feltalálható emésztősavval (pepszin) teljesen azonos vegyi alkatrésztű nedv segítségével megemésztik, azokkal táplálkoznak, vagyis magyarul mondva, *megeszik a rovarokat*?

A magasabbrindú növények rendszerint szervetlen anyagokkal táplálkoznak. Ilyenek a kén, kalcium, magnézium, foszfor, kálium, vas és egy a növényekben csak újabban felfedezett elem, a szilicium, valamint a tenger vizében élő növények táplálékát képező jód, nátrium és klór. Mindezek csak oxidált állapotban, oxigénnel vegyesen, tehát mint *savak* kerülnek a növény szervezetébe, még pedig a gyökéren át, mely e czélből szívómirigyekkel (gyökérhaj) van borítva.

A növények egy másik csoportja már nem elégszik meg a szervetlen anyagokkal s bomlásnak indult szerves táplálékot vesz magához. E csoportba tartoznak a gombák, az epipogiumfajok, stb. Ismét mások az élő szervezetet támsdják meg, mint a növényeken élősködő aranka, a fagyöngy, az Orobanchék, a délszaki *Rafflesia Padma*, stb., valamint az élő állati testet romboló bakteriumok, melyeknek növényi természetét az újabb tudomány kétségtelenül kimutatta. De figyelmezt-

Báró Fejérváry Géza temetése Bócsben. — 5. A halottas kocsit. — 6. A gyászoló család tagjai. — 7. A honvédelmi minisztérium tagjai. — 8. A testőrség.

ket a legnagyobb mértékben azok a növények kötik le, melyek az apróbb élő állatokat a szó szoros értelmében megfogják, megölik s az állati emésztéshez hasonló funkcióval velük táplálkoznak.

A rovarevő növények e sajátos tulajdonságát a növényvizsgálók csak mintegy három évtizeddel ezelőtt fedezték fel, noba dr. Roth brémai orvos már 1782-ben felhívta a tudományos világ figyelmét arra az általa tett észleletre, hogy a kereklevelű harmatfű levelei mirigyszőreik segítségével megfogják a legyeket, szúnyogokat, hangyákat, stb. Értekezése azonban csakhamar a feledés homályába merült, s csak a legújabb időben sikerült korunk legnagyobb természettudósának, Darwinnak a növények e rejtélyes működéséről fellebbenteni a fátyolt.

A nagy brit természetbúvár éles megfigyelésen és fáradságos kísérleteken alapuló tapasztalatait egy rendkívül becses könyvben írta meg, s neki köszönhető, ha ma már teljesen ismerjük a ragadozó növények természetét, módszerüket, melyet a rovarok elfogásában követnek, fegyvereiket, melyekkel azokat megölik, s általában a módot, melyen az állati szerves anyagokat táplálkozásra fordítják.

A kereklevelű harmatfű (*Drosera rotundifolia* L.), apró, alig 10—12 cm magas növény, mely a hosszúlevelű fajjal (*D. longifolia* L.), együtt a begyi lápokban (Hochmoor) tenyészik. Hazslinszky a tátraalji és árva-megyei főtájmocsarakban találta. Győr környékén nem fordul elő, de mivel a havasi lápok növényzete gyakran feltalálható a síkság tözegmocsaraiban, nincs kizárva, hogy a *Drosera* a Hanság mosonmegyei turfatöréseiben fellelhető. A növény gyökérzete korcs és fejletlen, a mi kétségkívül összefügg a rendestől eltérő, vagyis szerves anyagokkal való táplálkozásával.

A harmatfű levelei tele vannak nagy mirigyszőrökkel, melyek mindegyikének végén vastag, biborvörös gomb van. E gombot a mirigyből kiálló nedv borítja, mely a napfényben harmatszerűleg csillog. Innen a növény neve.

Ha már most a harmatfű kiterjesztett levelére élő rovar kerül, pl. légy, szúnyog, vagy akár keményszárnyú kisebb bogár, a rovar a mirigyek valadekában megragad, a mirigyek pedig meglehetősen gyorsasággal az áldozatra hajolnak, azt végül teljesen átnyalábolják, mire a levél becsukódik s kezdődik az emésztés.

A vegyelemzés kimutatta, hogy a mirigyekből a peptinnel azonos összetételű nedv válik ki, mely a rovar lágy részeit feloldja s a növény belsejébe juttatja. Darwin kísérletei alapján bebizonyult, hogy a *Drosera* apró húsdarabokat s keményre főtt tojást is képes megemészteni. Az emésztés bosszabb ideig (7—10 napig) tart s befejeztével a levél újból kinyílik, a rovar visszamaradt kemény részeit kilöki s ismét megkezdí ragadozó működését.

A harmatfűtől némileg eltérő egy másik rovarevő növény, a hizóka (*Pinguicula vulgaris* L.) rovarfogó módszere. A növény sárgászöld, kövér és nyálkás leveleinek mirigyei nem bírnak mozgó mirigyszőrökkel, hanem a levél lapján vannak elhelyezve. Ragadás váladékuk a levélre került kisebb rovarokat fogva tartja és megemésztí, miért is a hizóka levelei tele vannak megölt és felemésztett apró legyek, hangyák, stb. visszamaradt vázaival. A hizóka virága ibolyaszínű s nagyon emlékeztet az ibolyára.

Előfordul a tátrai felföld ingoványaiban, valamint a Hanságban, Bezi és Lébeny-Szf.-Miklós közt (az úgynevezett «Bezi-i Hany»-ban).

A harmatfűnek egy északszerik rokona, a Vénusz légyecsapója (*Dionaea muscipula*), mely Carolina állam mocsaraiban tenyészik, szintén rovarevő. A növény hasonlít a harmatfűböz, de levelei könyvszerűen nyílnak s csapódnak össze a rájuk szállt rovarok felett.

A viznek is megvannak a benne élő húsevő növényei, melyek halálos veszedelmet hoznak az apró víziállatokra. Ilyenek az *Aldrovandra vesiculosa* s az *Utricularia* (rencse) több faja. Ez utóbbiak közül a közönséges rencse (*Utricularia vulgaris* L.) előfordul Győr mellett is a Tákó déli részén elterülő mocsarakban. Virága alkakra olyan, mint az akácze vagy babé, de kényszerű, s 6—10 cm. magas kocsánon kiemelkedik a vízből. A növény július augusztusban virágzik. *Gyökere nincs*, s hajszerű alakú levelei a víz alá vannak merülve. E salangos leveleken bártyszerű, 4—6 milliméter hosszú tömlők vannak, melyeknek nyílása kemény sertéssel olyképp van védve, hogy az apróbb víziállatoknak (szúnyoglárva, parányi rákok, ciklopszok, ázalagok, stb.) a tömlőbe való bejutás meg van könnyítve, de a kiemenekülés lebetetlen. Az ilyenképp megfogott állatok felémésztése szintén emésztősav segítségével történik. Göröcsövi vizsgálattal ily tömlőben néha 15—20 apró víziállat látható.

A rovarevő növények száma korántsem oly kicsiny, mint az ember gondolná. Az említetteken kívül rábizonyult a ragadozó természet a nálunk is honos vicsonra (*Lathraea Squamaria*), a spanyolorzági és portugáliai *Drosophyllum*, a délszaki *Sarraceniákra*, *Darlingtoniákra*, *Cephalotusokra* és *Nepenthesekre*, mely utóbbiak kancsószzerű készülékben fogják meg a rovarokat.

A kancsók a levéllapok végén fejlődnek ki s nem mások, mint a levélképletek elkorecsosulásai. A felül nyitott kancsókban az esővíz összegyűlemlik s benne az apró rovarok százai lelik halálukat. A kancsók oldalfalainak mirigyeiből emésztősav válik ki.

Láthatjuk tehát, hogy a létért való küzdelemben nemcsak a növényeknek kell tartaniok a rovarok pusztító támadásától, hanem számos növény van, mely a gyanútlanul rája szálló rovarra halálos veszedelmet hoz s azt valódi ragadozó módjára kegyetlenül elpusztítja.

KÉPEINKHEZ.

Báró Fejérváry Géza temetése Bécsben.

A mily kiténtetett katonai méltóság volt s a mily nagy és előkelő körben és köztisztelőben élt életében báró Fejérváry Géza testőrkapitány, a hosszú ideig volt m. kir. honvédelmi miniszter, oly rendkívüli katonai diszszel, mondhatni fejedelmi pompával ment végbe a temetése is mult hó 28-án a császárvárosban.

Az elhunyt utolsó csepp véréig lelkes, készséges híve, legmegbízhatóbb és katonai erényekben feltétlenül kifogástalan katonája volt Felsőleges királyának, a ki mindig csak a Legfelsőbb Hadur, a Legfelsőbb szolgálat és a hazája érdekeit tartotta szemelőtt. Ezt tudta és ismerte Ő Felsőge is s épen ez a tudat indította arra, hogy mint legkedveltebb és legmegbízhatóbb alattvalóját, izig-

Minden faluban

ismerik már a **GYARMATI-FÉLE UNIVERSAL TABLETTÁT!**

meggyőződtek arról, hogy hűlés, (m. g. gáz) osz, köszvény, szaggatás, nátha, fejtájás alkalmából nagyserűen segít. Olcsó, hiszen 20 tablettá csak egy korona. Levéltelegekben is megrendelhető. Nőknek nagyon fontos, ha vérzési zavaroknál — hűlés következtében — a tablettákat használják.

Kapható: **GYARMATI EMIL gyógyszerésznél, BAJA, 121. sz.** Székrekedésnél használja a tablettákat, mert nagyon fontos hűlésnél. **

vérig való katonáját, még a halálában is kitüntesse a megboldogultat.

Betegsége miatt ugyan nem jelenhetett meg személyesen nagyrabecsült tábornoka temetésén, de képviselővel a legnagyobb rangu katonát, trónjának örökösét: Ferencz Ferdinánd főherczeg **○** Fenségét bízta meg, a ki az összes főherczegek élén megjelenve, méltó módon felelt meg a Legfelsőbb helyről kapott kegyeletes megbízásnak.

De szép volt és az elhunyt magas méltóságának megfelelő volt a temetés más tekintetben is. A testőrség teljes létszámban s a bécsi helyőrség összes ezredei kivonultak a gyászkiérethez. Ezenfelül számos küldöttség, köztük az elhunyt nevével viselő 46. gyalogezred tisztikarának, a honvédelmi minisztériumnak, a magyar főrendibáznak és a magyar képviselőháznak küldöttségei vettek részt a gyászmenetben.

A császárváros rég nem látott ilyen impozáns temetést és így nem csoda, hogy újszólván az egész lakosság kivonult a jelen számunkban közölt képeken bemutatott diszes gyászmenet megtekintésére.

HIREK.

Adományok. A létesítendő csendőrségi internátus alapja javára újabban a következő adományok folytak folytak be, ú. m. Futó István csendőr cz. őrmesteriől, a Máv. temesvári üzletvezetősége által neki jutalmul felajánlott 29 K 86 fillér, dr. Grasser Károly szászsebesi ügyvédtől 200 K, és a kisujszállási vadásztársaságtól, Boleman Kálmán elnök útján 50 K. Ezen újabb adományokkal az alap vagyona 32,935 K 40 fillérre emelkedett.

Egy őrmester megöletése. Bürger Mátyás őrmester, szalkszentmártoni őrsparancsnok, május 8-án délután Szalkszentmártonban teljesített szolgálata alkalmával, nyomozás céljából Balázs János gyanúsított lakására ment. Balázs János az őrmestert az ablakon át megpillantva, forgópisztolyt ragadott s azzal az ajtón belépni szándékozott őrmestert, az ajtót helyettesítő függönyön át gyomron löve, életveszélyesen megsebesítette, majd öngyilkossági szándékkal magára lőtt. Az életveszélyes sérülést szenvedett Bürger őrmester Budapestre a Dollinger-féle klinikára szállítottatott, a súlyosan megsebesült merőnylő pedig őrizet alá vétetett.

Ellenszegülés. Vucskics és Köntös dékányfalvai őrsbeli csendőrökből állott járőr május 2-án reggel, bírósági felhívás folytán, Gyukin Antal Zala megye damásai lakos elővezetése céljából annak lakásán megjelent. Gyukin a járőr felhívásának nem engedelmeskedett, hanem Vucskics csendőr fegyverét megragadta s azzal dúlakodni kezdett. Köntös csendőr bajtársa támadója ellen, a támadás abbahagyására irányult ismételt felhívás eredménytelensége után egy szuronydöfést intézett s azt könnyen megsebesítette.

Gászhir. Vögh Ferencz százados, segesvári szárnyparancsnok, május hó 6-án, életének 43. évében Budapestben meghalt. Hült teteme május hó 8-án a cs. és kir. 17. számú helyőrségi kórházban az unitárius vallás szertartásai szerint, bajtársi részvétellel történt beszentelés után, a családi sírboltba leendő örök nyugalomra helyezés céljából Tordátfalvára szállítottatott. Nyugodjék békében!

Kérelem. Varga Ferencz, Krassó-Szörény megye Zaguszén községben állomásozó csendőr, kéri az 1908. évben a székesfehérvári mentelapnél szolgált s onnan a csendőrséghez átlépett Kántor Lajost, hogy címét egy fontos okból közölje vele.

KÜLÖNFÉLÉK.

Az elsüllyedt falu. Anglia déli partjain nem régiben szörnyű vihar dúlt, a mi különös változásokat okozott. Így például Norfolk közelében egy levélhordó különös dolgokat tapasztalt. A hely melyen még néhány nap előtt hullámok táncoltak, szárazon állt és különböző tárgyakat látott ottan. Közelebb menve, megállapította, hogy a tárgyak egy falu házainak maradványai. A fölfedezésről értesítette a szomszédos városka polgármesterét, a ki megállapította, hogy a tizenhatodik században a kérdéses helyen nagy faln állott, melyet a hullámok nyeltek el. Az alaposabb vizsgálat is igazat adott a polgármester föltevésének. Az első napon a templomtorony még tíz méter magas volt, de azután beomlott. A többi bázból csupán az alapfalak maradtak meg. A part lakossága persze rögtön a romok közé rohant, érték tárgyakat kutatni. Találtak is mindenféle házi-eszközöket. Londonból külön bizottság indult a színhelyre, de elkésve érkezett. A tenger három napon át visszahúzódva maradt, de azután ismét előntötte a partot s a réges-régen elsüllyedt faln ismét víz alá került. Dél-Anglia partjainak egy más részén, Hartings közelében hasonló hatása volt a viharnak, de itt nem falut emelt ki a tenger vizéből, hanem csupán egy bajót, a melyet kétszáz év óta víz borított. A «Great Anne» hadihajóról van szó, a mely 1690-ben, a Beachy Head előtt történt tengeri-csatában elsüllyedt és azóta a part bomokzátonyán feküdt. Az óriás erejű hullámozás összehalmozta a homokot s a hajót ennek tetejére emelte. A hajót csak apályban láthatni.

Danton utolsó órái. A nagy francia forradalom híres alakjának Dantonnak utolsó óráiról érdekes dolgokat ír egyik francia ujság. 1794 Germinal 16-ika volt, mikor Dantont a vesztőhelyre vitték. Több más fogolylyal együtt egy vörösrre festett kocsira ültették, de a nép természetesen észre se vette a többieket, mindenki csak a hatalmas tribunt nézte. Utközben átmentek a Place de l'Etoile-on is, hol egykor Danton egy kis kávéházban megismerte Gabriellet, a szeretőjét. Néhány lépéssel távolabb egy másik kávéház terraszán, David, a festő, várta a menetet, hogy Dantonról megfesse az utolsó képet. Danton észrevette a festőt és «alázatos szolgálójával» köszöntötte. Mikor a rue Saint-Honorén Robespierre háza előtt mentek el, Danton fölémelte ökölbeszorított kezét és felkiáltott: «Követni fogsz!» «Földig rombolják majd a házatad és sőt szörnek a helyére.» A Place de la Revolution-on Samson már várta az elítéltet. Megvető arc kifejezéssel az arcán szállt ki Danton a kocsiból. Előtte egy abbé ment imákat mormolva. A böhérnak sietős volt a dolga, mert már késő volt és naplemente előtt el kellett készülnie munkájával. Mikor Herault át akarta karolni Dantont, a böhér szétválasztotta őket. «Ostoba», — mondta Danton — «meg tudod-e akadályozni, hogy fejünk a kocsárral találkozzanak?» A vesztőhelyen rengeteg néptömeg

gyült egybe, valamennyien Dantont nézték, kire utoljára került a sor. A lemenő nap sugarai megvilágították atléta termetét, mely barátai vérével volt bemocskolva. Mikor már senki sem volt ott, ki megvigasztalhatta volna, egy pillanatra ellágyult. «Szerelmem, hát sohasem láthatlak többé?» sóhajtotta. De rögtön összeszedte magát és így kiáltott: «Fel! Danton, semmi gyengeség!» Azután a hóhérhoz fordulva: «A fejemet megmutatod majd a népnek. Megérdemli! Egy perc múlva már a kosárba gördült a feje.

Szerkesztői üzenetek.

Nyitra. Szeptember 5-én. Még nem tudjuk, hogy kik lesznek bevezényelve.

Szatmár. Ha átveszik, átléphet. Forduljon azon honvéd gyalogozredhez, melynél szolgálni óhajt.

M. M. 1883. A két dolog nincs összefüggésben.

G. J. A könyv elfogyott, az új kiadás most van folyamatban.

Tudnivágyó. Nézetünk szerint nem.

B. M. csendőr. Az illető nyugdíjképes, ha a csapatától közvetlenül lépett át a csendőrséghez.

V. F. I. Ha a megszakítások 30 napnál hosszabbak, úgy a megszakított szolgálat nem számít. Az indoktól függ, hogy a felségfolyamodványnak lesz-e esetleg eredménye. A kérelmet felülvizsgálatásakor nyujtsa be. Akárki írhatja. Ő cs. és kir. Apostoli Felségének kabinetirodájához czimzendő. A küldött 1 koronás bélyeget lapunk javára bevételztük.

R. J. Nem tudjuk. Forduljon az illetékes pótzárnyparancsnoksághoz.

A. B. Bezdán. 1—3. Nem kaphatja meg. 4. Nem veszik vissza. 5. Nem tudunk róla semmit.

S. F. csendőr. Miután a szolgálattal kapcsolatos, nem közölhető.

48. 1. Kiterjed. — Tulajdonképpen felesleges. 2. Nem szorul bővebb magyarázatra. 3. A bírő véleményétől függ.

4444. A kivizsgáló jelentés adatainak ismerete nélkül nem adhatunk véleményt.

101. Zsedényi Ede szül. Lőcsén 1804 márczius 21-én. Meghalt Budapesten, 1879 február 20-án. Nem volt katona. Családi állapota vonatkozólag nem sikerült közelebbi adatokat szereznünk; — forduljon ilyenekért esetleg Zs. nyug. főtanácsoshoz Lőcsére.

Lapunk 18. számában megjelent fejtorók. Beérkezett 118 megfejtés. Mind a hármat helyesen megfejtette Szabó Antal csendőrmester, kinek a nyereményt egy Erzsébet szanatorium sorsjegyet Hajdusámsonra elküldöttük. — Fejtoróink helyes megfejtése a következők: Képtalány: «Czuczor Gergely». — Betűtalány: «Egyetlenom». — Tréfás számtani kérdés: «Vagdalt hus».

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározás.

Ő császári és apostoli királyi Felsége 1914. évi május hó 1-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy a m. kir. III. számú csendőrkerület állományába tartozó:

Hunyetz Károly százados, a bolgár királyi katonai érdemrend tiszti keresztjét,

Vargha László, ugyanazon csendőrkerületbeli főhadnagy, a bolgár királyi katonai érdemrend lovagkeresztjét, továbbá

a m. kir. VII. számú csendőrkerület állományába tartozó:

Onya Mihály és

Kopacz Dénes csendőrök, a román királyi «Bărbănie și Credință» érem II. osztályát elfogadhassák és viselhessek.

Okiratilag megdicsértettek:

A m. kir. honvédelmi miniszter ur által:
a m. kir. VII. számú csendőrkerület állományába tartozó:

Fekete György járásörmester és

Jakó Lajos törzsörmester, továbbá

Mihály István, m. kir. I. számú csendőrkerületbeli járásörmester, hosszas csendőrségi szolgálati idejük alatt teljesített buzgó és igen eredményes szolgálataikért.

A m. kir. IV. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Csorba János és Széni János örsvezető cz. őrmesterek, Baghy Géza csendőr cz. őrmester, Rádi Géza, Lőrincz István, Fülep Károly, Wunderlich Ignác csendőrök és Rehó István próbacsendőr, az 1913. év augusztus havában pusztított árvízveszély alkalmával, a mentési munkálatoknál fáradságot nem ismerő kitartással teljesített önfeláldozó szolgálataikért.

László János járásörmester, az 1913. évi augusztus hó 7-én Hernádszadány községben pusztított árvízveszély alkalmával, a mentési munkálatoknál fáradságot nem ismerő kitartással teljesített önfeláldozó szolgálataikért.

A m. kir. VII. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Csekme Károly törzsörmester, Kiss János II., Soós János és Kajcsa József őrmesterek, az irodai szolgálat terén kifejtett buzgó és eredményes tevékenységükért.

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök törlesztésre.

Előlegek értékpapirokra.

Családi házak és elepek létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

— Telefon 153—44. szám. —

Alaptőke 2.000.000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás ellenében.

Külföldi pénznemek vétele és eladása.

Sorsjegyeknek részletre és készpénzért való eladása.

Elfogadunk betéteket takarékpénztári könyvecskerc 1. Oly lakarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő leköltése mellett helyeznek el intézetünknel, 6% (hat) betéti kamatot fizetünk (A tőkekamatadólevonásával). 2. Oly takarékbetétek után, melynél a betevő az 1. pontban jelzett felmondási időt ki nem kéri, 5 1/2% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.)

Előlegeket nyújtunk értékpapirokra, sorsjegyekre, vidéki intézetek részvényeire.

Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jelzálogos biztosíték ellenében, jutányos kamattal, melletti Utalványok, intézvények és chequek beszedését elvállaljuk igen mérsékelt költségek felszámításával.

Vesziünk és eladunk értékpapirokat, idegen pénzeket

Horváth Vincze, Huber János, Bokor Jakab, Szabó József. Pap István járásörmesterek, Fodor Péter, Szilágyi Márton örmesterek, Józsa Imre, Stojka Demeter, Tompa Imre. Czinege Lajos, Lázár Ferencz, Tamás Sámuel, Bánli Dénes, Cziráli István, Fazakas János, Tóth Lajos, Séra Elek, Jánosi Dénes, Samu Mihály. Szóó István, Gecsi József, Ruzsicska Márton, Csog Dénes, Szuts Péter, Péter József, Farkas Sándor, Portik József örsvezető cz. örmesterek, Kесе Mihály, Kopacz Károly, Zakariás János, Lunkán János, Pap János, Fülöp Balázs, Illyés Ferencz csendőr cz. örmesterek, Ádám Ferencz, Kányadi András, Tarpai András, Deszpa Tódor Illés, Molnár Imre, Gáspár Ferencz, Jancsó György, Vida Ferencz, Sebestyén Balázs, Jénaki Antal. Tóth Lázár, Bilibok Péter, Bakó Sámuel, Radut Vazul, Zomonitia Mihály, Márton György, Zsurka Szabin, Gavrilás Pánfil, Tausz György, Mike József, Nagy György, Silye József, Fazakas János, Fazakas András, Sebestyén Izidor, Rosála Liviusz, Csedő Márton, Sebappert Oszkár, Kassai Albert, Veres József, Nagy István, Darvas Sándor, Csibi Zsigmond, Filker Károly, Pető József, Szabó Sándor, Kocsis Tivadar. Szabó József II. Imre Ferencz, Albert József, Folytos Sándor, Deák István, Kacsó Ambrus, Nagy Sándor, Sallós Mihály, Bács Ferencz, Vitos Ágoston, Téglás Mihály, Boros Gábor, Dobri József, Szász István, Vlád Mihály. Markoly Antal, Ardelean János, Andrási László és Kupán György csendőrök, a közbiztonsági szolgálat terén kifejlesztett buzgó és eredményes tevékenységükért.

Gálfi Ferencz örmester, jelentkezők gyűjtése körül kifejlesztett buzgó és eredményes tevékenységéért.

Csere György örsvezető cz. örmester és Oláh József csendőr, három rabszökevénynek igen nehéz körülmények között, odaadó buzgalommal, fáradhatatlan kitartással és leleményességgel eszközölt kézrekerítése, illetve elfogásaiért.

Incze Gyula, Vajas Gergely, Grósz Demeter és Kotoľozsa Jeremiás csendőrök, az 1913. évben Maros-Torda vármegyében pusztított árvízveszély alkalmával az élet- és vagyonmentés körül férfias bátorsággal kifejlesztett igen buzgó tevékenységükért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. IV. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Brindzej Mihály csendőr, az 1913. év augusztus hó 7-én Hernádszadány községben pusztított árvízveszély alkalmával a mentési munkálatoknál teljesített önfeláldozó szolgálataiért.

A m. kir. VII. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Pál István II., Mircse Lázár örsvezető cz. örmesterek, Maksai Dénes, Gábor Simon, Simon Géza és Tompa György csendőrök, a közbiztonsági szolgálat terén kifejlesztett eredményes tevékenységükért.

Kinevezettek:

1914 május hó 1-ével:

csendőr járásörmesterekké:

Szabó János II. örmester, (1. rangszám) a IV.,
 Polgár József " (2. ") és
 Horváth István II. " (3. ") a VII. sz.
 csendőrkerület állományában; továbbá:

ugyanazon nappal:

csendőr járásörmesterekké:

Réti József	örmester, (1. rangszám) a IV.,
Bujdosó Imre	" (2. ") és
Csáki Lajos	" (3. ") a VIII.,
Kleisch Gottfried	" (4. ") a III.,
Lebő István	" (5. ") a IV.,
Kilyén Ferencz	" (6. ") az I.,
Kalló Péter	" (7. ") a II.,
Vincze István	" (8. ") az I.,
Szász György	" (9. ") és
Kovács Elek	" (10. ") az V. sz.

csendőrkerület állományában.

Áthelyeztetett:

1914 május hó 1-ével:

Virág András, IV. számú csendőrkerületbeli járásörmester, mezőlaborezi járásparancsnok, hasonló minőségben a m. kir. VII. számú csendőrkerülethez: Földvárra.

Ideiglenes nyugállományba helyeztetett:

1914 május hó 1-ével:

Novák István, III. számú csendőrkerületbeli járásörmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint örokkant, mindennemű népfelkelési szolgálatra is alkalmatlan.

Választott lakhely: Izsák (Pest m.).

Előléptettek:

1914 május hó 1-ével:

a m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:

örmesterekké:

Koltai Lajos és Hantal József örsvezető cz. örmesterek; továbbá:

örsvezető cz. örmesterekké:

Naisz Kálmán, Egyed János és Szabó József I. csendőr cz. örmesterek.

Járóvezetői jelvényvel elláttattak:

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Katona Mihály, Bondár Balázs, Porkoláb Ferencz, Józsa Lajos, Füzi István, Czudár István, Nagy Sebestyén, Sári György, Hieczkó János, Magyar György, Halász György, Mihalecz Ferencz János, Deák András, Csarankó István, Deák Gáspár, Jäger Antal, Gecser Lajos, Kovács Károly, Illyés József II., Szabó Zsigmond II., Illés Pál, Kovács Antal, Karácsony Szilárd, Hunyadi Pál, Ádám Dániel, Márfi Jakab, Zórád András és Pongrácz Ferencz csendőrök; továbbá:

a m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:

Sándor József II., Marosi Gábor, Szabó György I., Biró Mátyás, Kiss József, Vödrös István, Tihanyi Lajos, Péterfi István, Vida István, Ofesár Pál, Kraft József, Jenei József, Szunics Gyula, Buczkó Ferencz, Pál Mihály, Magyar Ferencz, Jakabfi István, Simon Pál, Frank János, Marton Pál, Németh János II., Bagics Zsigmond, Varga József VI., Koloszar Ferencz, Hermann József, Háni György, Gazdag László, Pethő Sándor, Lakatos

György, Kis Balázs István, Pálfi Lajos, Vörös István, Nagy Lajos, Kovács János V., Varga József VII., Németh Mihály III., Sipos József, Horváth Károly, Gulyás Imre, Kereszturi Gyula, Pap István, Baráth Imre, Bejczy Kálmán, Molnár Lajos, Hart János, Bánfi Gyula, Gelencsér István, Horváth József IX., Nemes György I. és Valkó István csendőrök.

Lovaglási jutalomdíj.

A m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában: Vincze János I. őrvezető cz. őrmester 2 drb. 10 koronás aranyból álló lovaglási jutalomdíjban részesítettetett.

Névváltoztatások:

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában: Jójárt Antal próbacsendőr, a m. kir. belügyminiszter ur 1914. évi 53,312/VI—a. számú engedélye alapján, vezetéknévét «Jászberényi»-re változtatta.

Sasu György csendőr cz. őrmester, a m. kir. belügyminiszter ur 1914. évi 57,905/VI—a. számú engedélye alapján, vezetéknévét «Szász»-re változtatta.

A m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában: Deszpa Tódor Illés csendőr, a m. kir. belügyminiszter ur 1914. évi 40,986. számú engedélye alapján, vezetéknévét «Debreczeni»-re változtatta.

Schiopu Emil csendőr, a m. kir. belügyminiszter ur 1914. évi 41,693. számú engedélye alapján vezetéknévét «Solymosi»-ra változtatta.

Szudarovich Béla hadnagy, a m. kir. belügyminiszter ur 1914. évi 65,025/VI—a. számú engedélye alapján, vezetéknévét «Szendrői»-re változtatta.

Házasságra léptek:

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában: Csiszár András csendőr cz. őrmester, Fogarasi Zsuzsannával, 1914 április 25-én, Nyáradremetén.

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában: Nagy József I. őrvezető cz. őrmester, Spravil Antóniával, 1914 április 13-án, Bozovicsan.

Mátis Miklós csendőr, Cs. Tóth Máriával, 1914 ápr. 13-án, Bogsánbányán.

Marenszki Sándor őrvezető cz. őrmester, Friedrich Erzsébettel, 1914 április 13-án, Tamásdin.

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában: Kovács Kálmán csendőr, Achel Annával, 1914 márc. hó 8-án, Jászberényben.

Matuszka Antal törzsőrmester, Nagy Irmával, 1914 április 5-én, Temesváron.

Pimpedli Gyula csendőr, Csenda Zsuzsannával, 1914 április 9-én, Tiszaföldváron.

A m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában: Hugyecz János őrvezető cz. őrmester, Szilágyi Etelkával, 1914 márczius hó 28-án, Aknasugatagon.

A m. kir. V. számú csendőrkerület állományában: Figler András őrvezető cz. őrmester, Zubek Petronellával, 1914 márczius hó 28-án, Győrben.

A m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában: Hideg Antal őrmester, Horváth Joláunál, 1914 április 18-án, Takácsiban.

Zsoldos Balint őrvezető cz. őrmester, özv. Polgár Istvánné szül: Patasy Borbálával, 1914 április 21-én, Balonyban.

ÓVÁS és KÉRELEM!

Szántó József 16 éve álló géparúháza kizárólag alanti czimen létezik Szegeden a városi bérpalotában. Ki-rem tehát sok ezer ület-barátaimat, ügyeljenek! hogy meg ne téveszsek hasonló nevű czégek és szigornao Szántó József nevét követeljük rendelkezés megtételénél. Fiókrak-
táram pedig nincs Szegeden, de sehol az országban. Csakis

nálam kaphatók: katonai hegyi, Postillon, Britania és Helical kerékpárak a tünéklő Pathéfon beszélőgépek és lemezek fölerakata is nálam van, csendőrségi díszvarrógépek c.ekély részletizetésre. Főárjegyzékem ingyen küldöm. Várom hecses rendeléseiket és ez uton küldöm üdvözlömetet sok ezer pártoló barátimnak.

SZANTÓ JÓZSEF
géparúháza Szegeden, városi bérpalota.

Czimbalom

Számos kftüntetés a jó munkáért.
♦♦ Árjegyzék ingyen. ♦♦

Legújabb szabad. aczélszerkezettel, részletek is. Csodnerős, tisztán hangú gramofon (beszélőgép) 25 koronával s feljebb. — Hozzá: Fedák Sári, Király, Rózsa, Berözel, Bondi, Caruso-tól legszebb lemezek 2 K 50 f.

Hegedük világhírű mesterek hű utánzatai.

Fuvolák, tárogatók, czipiterák, harmonikák stb. Hunok. Javítás műterem stb.

Mogyorossy Gyula

kir. szab. hangszergyár,
Bpest, VII., Rákóczi-ut 71.

Várnay és Fia, Budapest, VI., Gyár-utca 26.

Nyomtatványok
Keztyük
Kardbojt
Celluloid kezelő és nyakravaló
Czipókrém
Fegyverzsr
Borotváló készlet
6, 10 és 20 éves
szolgálati kereszt
stb. stb.

Szives figyelmébe ajánljuk házilag készült, zefir, kreton és szabályos fehér ingeinket kitűnő minőségben és olcsó ár mellett.